

*Затверджено Вченою Радою
факультету геології, географії,
рекреації і туризму
від 03.04.2023
Протокол № 4*

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРИРОДНІ УМОВИ ТА РЕСУРСИ УКРАЇНИ»

ОП «ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІ, МОНІТОРИНГ І КАДАСТР ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ»

1. *Назва курсу:* Природні умови та ресурси України
2. *Лектор:* доцент Решетченко Світлана Іванівна, канд. геогр. наук
3. *Статус:* вибіркова дисципліна
4. *Курс:* четвертий курс, 7 семестр
5. *Кількість кредитів:* 4; академічних годин: 120 годин (у тому числі 24 години - лекції, 36 годин - практичні заняття, 60 годин - самостійна робота).
6. *Попередні умови для вивчення* – курс тісно пов'язаний із навчальними дисциплінами «Загальна геологія», «Метеорологія і кліматологія», «Загальна гідрологія», «Загальне землезнавство», «Фізична географія України» тощо.
7. *Опис курсу:* **Мета курсу** – формування у студентів уявлень про природні умови, класифікації природних ресурсів, проблеми, що виникають у результаті нераціонального ставлення до навколишнього середовища, принципи раціонального використання природних ресурсів, напрямки оптимізації використання складових довкілля.
Основні завдання вивчення дисципліни: розкрити поняття природні умови і ресурси України; дослідити методи окремих складових природно-ресурсного потенціалу; принципи й особливості геоморфологічного районування України; форми рельєфу природного і антропогенного походження; прикладні аспекти вивчення геоморфологічної, тектонічної і геологічної будови України, атмосферні процеси і характер антропогенного впливу на формування клімату території; сучасні уявлення про потепління та причини зміни клімату впродовж ХХ століття в контексті Цілей сталого розвитку України.
Загальні і фахові компетентності:
 - соціально-особистісні – системне мислення, самомотивування, самонавчання, самовдосконалення; наполегливість у досягненні мети;
 - загальнонаукові - розуміння причино-наслідкових зв'язків у природній системі й уміння їх пояснювати, наводячи приклади; здатність працювати з інформацією з предмету дослідження, здатність до пошуку джерел географічної інформації, її наукового опрацювання і використання (збір, узагальнення, обробка), зокрема, уміння роботи зі статистичними даними, що відображають результати моніторингу довкілля, стану природних та і природно-господарських територіальних систем;
 - професійні - здатність демонструвати знання змісту фундаментальних і спеціальних дисциплін, аналізувати їх з точки зору фундаментальних теорій та концепцій географічної науки на різних просторових рівнях (регіональному, локальному), методології дослідження; здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між складовими довкілля та людиною, розуміти стратегію розвитку територій; організаційні та правові знання у сфері природокористування та охорони природи.
8. *Головною формою організації вивчення курсу є:*
 - лекції, бесіди, лекції-диспути;
 - практичні роботи для закріплення у студентів основних положень теоретичного курсу;

- консультації;
- контрольна робота.
- 9. *Форми організації контролю знань, система оцінювання* – усне експрес-опитування, виконання практичних робіт, поточна контрольна робота, залік.
- 10. *Мова викладання*: українська
- 11. Список рекомендованої літератури:

Основна література

1. Бойченко С.В. Рациональное використання вуглеводневих палив : Монографія . – К. : НАУ, 2001. – 216 с.
2. Водний фонд України: штучні водойми — водосховища і ставки: довідник. - К., 2014.
3. Вишневський В.І. Річки і водойми України. Стан і використання: Монографія. – К.:Віпол, 2000. - 376 с.
4. . Генсірук С.А. Ліси України. – К. : Наукова думка, 1992. – 408 с.
5. Данилишин Б.М., Дорогунцов С.І., Міщенко В.С. та ін. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. - Київ, 1999. – 715 с.
6. Дорогунцов С. І., Муховиков А.М., Хвесьяк М.Я. Оптимізація природокористування. Т1. Природні ресурси : еколого-економічна оцінка. -К.: Кондор, 2004. -291 с.
7. Коротун І.М., Коротун Л.К., Коротун С. І. Природні ресурси України : навч. посіб. - Рівне: Принт-хауз, 2000. – 190 с.
8. Коржнев М.М. Природно-ресурсні основи розвитку суспільства : Підручник. – К. : ВПЦ Київський ун-т, 2004.-173 с.
9. Руденко В. П. Географія природно-ресурсного потенціалу України : підруч. для студ. ВНЗ : у 3 ч. Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2010. – 551 с.
10. Руденко В.П. Природно-ресурсний потенціал України . – К. : Наукова думка, 2004. – 36 с.
11. 12. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України. – 1999 р. – 101 с.
12. Туниця Т. Ю. Збалансоване природокористування: національний і міжнародний контекст. – К.: Знання, 2006. – 300 с.

Інтернет-ресурси

1. World Meteorological organization: <https://public.wmo.int/en>
2. Індикатори цілей розвитку в Україні: <https://sdg.ukrstat.gov.ua/uk/>
3. Відомості про систему моніторингу та дані про стан довкілля України: 1. Сайт Мінприроди: <http://www.menr.gov.ua/>
4. Сайт Українського гідрометеорологічного центру: <http://meteo.com.ua/> 4. Сайт Держводгоспу <http://scwm.gov.ua/>
5. Дані спостережень НАСА: <http://earthobservatory.nasa.gov/>
6. Дані про стан довкілля в Європі – сайт ЄАНС: www.eea.europa.eu/